

NOTATKA

Perspektywa

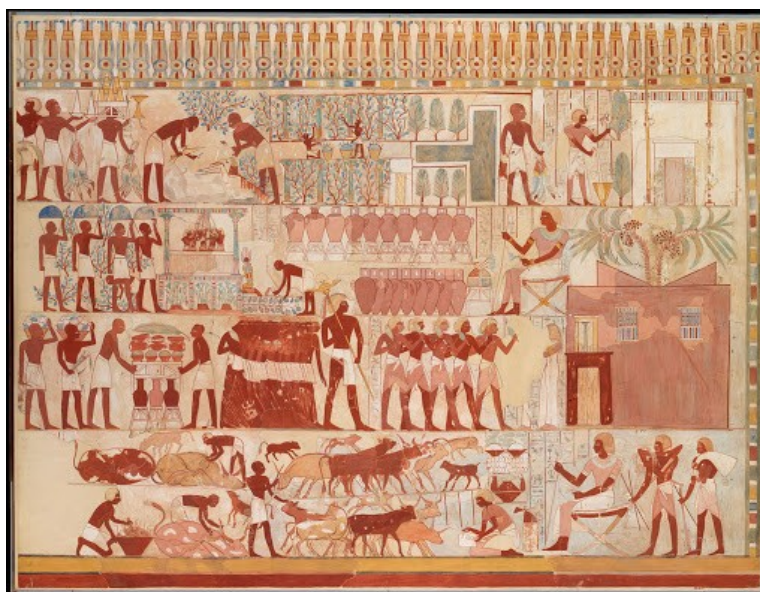
Perspektywą nazywamy przedstawienie przestrzennych obiektów na płaskiej powierzchni zgodnie z tym, jak je widzimy. Perspektywa jest stosowana przez rysowników i malarzy, można ją dostrzec również w fotografii. W starożytności i średniowieczu stosowano perspektywę odwróconą, w której ważne postacie były ukazywane jako większe.

Pietro Cavallini, mozaika „Narodziny Jezusa”
w kościele Santa Maria in Trastevere w Rzymie, XIIIw.

Rodzaje perspektywy:

1. **rzędowa (pasowa)** – obiekty jednakowych rozmiarów rozmieszcza się w równoległych pasach; elementy najbardziej oddalone ukazane są w najwyższym rzędzie;

Fragment grobowca Nebumana, ok. XV-XIV wiek p.n.e.

2. **kulisowa** - przedmioty położone bliżej częściowo zasłaniają dalszy plan;

Johannes Vermeer, *Alegoria malarstwa*, XVIIw.

3. **zbieżna (linearna)** – w perspektywie linearnej obiekty w miarę ich oddalania się od widza ulegają stopniowemu zmniejszeniu, a linie wyznaczone przez boczne krawędzie elementów przedstawienia zbiegają się w punkcie na linii horyzontu;

Masolino, *Uczta Heroda*, XVw.

4. **perspektywa powietrzna** – charakteryzuje się tym, że przedmioty położone blisko widza mają wyraźne kontury i nasycone barwy, natomiast obiekty w oddali są przedstawiane w jasnej, szaroniebieskiej tonacji i mają słabe kontury;

Leonardo da Vinci, *Św. Anna Samotrzecia*, XVIw.

5. **powietrzna barwna** – kolory ciepłe stosuje się głównie do przedstawiania elementów, które znajdują się bliżej widza, a barwy zimne – do prezentowania obiektów umieszczonych dalej;

Joos van Cleve, *Matka Boska z Dzieciątkiem i aniołami*, XVIw.

6. **aksonometryczna** – ukazuje bryły z trzech stron równocześnie, np. z góry, z przodu i z boku;

7. **umowna** – perspektywą umowną możemy określić eksperymenty twórców z przedstawianiem przestrzeni, m.in. łączenie różnych rodzajów perspektywy z elementami płaskimi;

Umberto Boccioni, *Ulica wchodzi do domu*, XXw.